

LBRIS

We know
books

Dănuț Ungureanu, Marian Truță

GLADIVS
Crimă la Colosseum

după o idee de Marian Truță

CRIME SCENE PRESS
2023

Dănuț Ungureanu este scriitor, jurnalist, scenarist, dramaturg, trainer pentru creative writing. S-a remarcat încă de la începutul carierei sale prin talentul cu care a abordat o paletă impresionantă de genuri, publicând zeci de povestiri incluse în reviste sau almanahuri și mai multe romane, mare parte din ele premiate. Cărțile lui sunt urbane și umane, iar volumele de proză scurtă merg de la umor la fantastic, sau mystery & thriller. E prezent cu texte în mai bine de douăzeci de antologii sau volume colective. Portofoliul său cuprinde, totodată, numeroase scenarii de televiziune, radio și film, ori texte dramaturgice.

Marian Truță s-a născut în 1960 la București. Este prozator, având ca gen preferat fantasticul. Crede cu tărie că scopul primordial al artei este de a transmite emoții, lucru pe care îl caută mereu în textele sale.

A publicat în decursul timpului o serie de volume de proză scurtă, două romane sub nume propriu și alte două romane în colaborare cu Dănuț Ungureanu. A mai publicat proze scurte sau articole în numeroase reviste, iar unele dintre textele sale au fost distinse cu premii naționale la diferite evenimente.

În prezent este unul dintre coordonatorii revistei online *UtopIQa*, revistă dedicată explorării fantasticului.

Historiam Effluere

(Nota Marcus Caeso Tullius – Această relatare a fost revizuită de venerabilul Aemilius Alba, preceptor al casei Tullia. Totuși, o sumă de inadvertențe e posibil să fi scăpat privirii atente a bătrânului învățat.

Mi se pare oarecum nostim să mă refer la Aemilius Alba ca la un bătrân... Era vârstnic încă de pe vremea când, copil fiind, l-am cunoscut în casa distinsului senator Caius Tullius Prudens. Sau, cel puțin, așa mi se păruse mie atunci. Astăzi, eu însumi sunt destul de înaintat în vârstă, iar Aemilius Alba trebuie să aibă mai mult de o sută de ani. Însă e la fel de ager la minte ca pe vremea când l-am întâlnit prima oară. De aceea l-am și rugat să-mi citească povestea și s-o îndrepte acolo unde ar fi crezut de cuviință.

Dar iată faptele pe care am decis să le redau cât mai fidel în acest manuscris.)

Numele meu este Marcus Caeso Tullius Gladius și sunt fiul lui Marcus Tullius Olivus, fermier și negustor de ulei de măsline. Port numele tatălui, după cum bine se poate băga de seamă, iar lucrul acesta a stârnit în decursul timpului destule confuzii.

M-am născut la Caieta, în anul 793 *ab Urbe condita*. Două lucruri s-au petrecut în anul acela. Mai întâi, împăratul Gaius Julius Caesar Augustus Germanicus Caligula a anexat Mauretania,

după ce s-a descotorosit de sârmanul rege Ptolemeu, care-i era și un fel de văr mai depărtat.

Apoi, Caligula s-a decis să cucerească Britannia, dar tot ce a reușit a fost să plimbe două legiuni pe plajele Galiei, ordonându-le soldaților să jefuiască marea de scoici și cochilii. Contrar așteptărilor, zeul Neptun a preferat să ignore afrontul, considerând pesemne că nu merita să-și pună zeiasca minte cu un măscărici. Și, oricum, avea destule scoici de care să se lipsească.

Îmbătat de succesul campaniei, odată întors la Roma, Caligula a trântit sacii cu prada de război pe treptele Senatului și a pus, în uralele mulțimii, să defileze prin Cetate câteva sute de gali, pictați ca să arate ca niște briți. Gali s-au distrat de minune, plătiți fiind să se schimonosească în fel și chip. Nici poporul nu s-a lăsat mai prejos, născocind fel de fel de măscări și catrene deșucheate la adresa împăratului. Se știe doar că locuitorii Cetății erau – la fel cum sunt și azi –, slobozi la gură și răutăcioși.

Ei bine, chiar în acea zi de petrecere m-am născut eu. Desigur că, venind pe lume la Caieta, care se află la vreo optzeci de mile mai jos de Roma, urechile mele au fost scutite de hărmălaia triumfului imperial.

În schimb, spuneau slugile noastre, la naștere am avut parte de răcnete și sudălmile biete mele mame. Se pare că-i pricinuisem suferințe mari, poate mai mari decât ar fi fost de așteptat. Și poate de aceea n-a mai dat naștere apoi niciunui copil. Așadar, n-am avut nici frați, nici surori. Ceea ce, dintr-un anumit punct de vedere, se putea transforma mai târziu într-un avantaj pentru mine: aș fi rămas singurul moștenitor al averii tatălui meu.

Totuși, dintr-o perspectivă absolută, să fiu singurul copil a fost mai degrabă un dezavantaj. Pedepsele pentru năzbâțiile copilăriei tind să se împartă uniform atunci când prin preajmă sunt și alții de seama ta. Așa, le luam eu pe toate.

Cu toate astea, primii ani din viață mi-au fost nespuse de luminoși. Mi-aduc aminte cu duioșie de zilele înSORITE, petrecute la fermă printre țărani și slugi, zburdând împreună cu turmele de capre, sau ascunzându-mă prin livada de măslini care mi se părea la fel de nesfârșită ca marea.

Am învățat devreme să înot și să pescuiesc, de la un samnit bătrân. Lucru de mirare, pentru că samniții erau cunoscuți mai degrabă ca munteni aprigi, care se cam temeau de mare. Bine, el zicea că-i *safnim*, altminteri aceștia nu mai existau de mult timp, însă pe vremea aia eu habar n-aveam de asemenea lucruri. Sigur e că atunci când se înfuria începea să blesteme și să injure într-un grai bolovănos. Parte din sudălmile lui le-am deprins și eu, ceea ce nu prea mi-a fost de mare ajutor. Dimpotrivă, de câte ori mă maimuțăream așa căpătam obligatoriu o chelfâneală din partea mamei. Papius era numele său, și fusese tocmit de părintele meu ca intendent al casei.

Meșteșugul sabiei l-am deprins de la un sclav german pe care-l cumpărase tata de la târg. Rufinus îi zicea. Fusese soldat în *Legio I Germanica*. Se angajase liber, cu contract, dar după cinci ani de serviciu se plictisise de armată, așa că dezertase. Bineînțeles că fusese capturat și vândut ca sclav la târgul de la Caieta. Tata îl luase ca să-l țină drept gardă de corp în călătoriile sale de afaceri, la Roma sau la Milano, promițându-i ca după zece ani de serviciu să-l elibereze și chiar să-i asigure o primă astfel încât să poată ajunge în Germania de baștină.

Bunul Rufinus, înalt, solid, cu părul ca paiul, aproape alb, cu ochi albaștri, stârnea mereu chicote printre țărâncile care munceau la fermă sau în livadă. Cinci ani aveam când mi-a pus în mână un *gladius* adevărat. Cum era de așteptat, am scăpat sabia în colb. Mi se păruse nespuse de grea.

– Eu faci războinic viteaz la tine, îmi zicea pocind fermecător cuvintele.

Cumva, s-a ținut de cuvânt. Am reușit să nu mai scap de cognomenul ăsta. Gladius.

Nu știi ce s-a ales de el. La scurtă vreme după ce am fost trimis la Roma, în casa onorabilului senator Caius Tullius Prudens, care-mi era un fel de unchi îndepărtat, Rufinus a fugit din slujba tatei, deși mai avea doar doi ani de serviciu. De-atunci, nimeni n-a mai știut de el. Poate c-a reușit, în cele din urmă, să ajungă în patria lui, despre care îmi povestise adesea și pe care mi-o imaginam undeva la capătul lumii, un ținut încălzit, plin de munți, prăpăstii, râuri sălbatice și păduri interminabile. Îmi place să cred asta pentru că a fost un om tare bun cu mine.

Da, am fost trimis la Roma „să capăt o educație”. Mama, care se trăgea dintr-o familie de viță veche de prin Campania, avea ceva deprinderi alese și cumva reușise să creeze la fermă aparența unei case romane, austeră, dar plină de noblețe.

Amenajase cu gust încăperile, le decorase de-o manieră conservatoare, totul trebuia să fie funcțional. Mânua cu pricepere războiului de țesut și din mâinile ei ieșeau lucruri minunate, care aveau mare căutare prin ținut. Știa să facă ceramică, gătea cot la cot cu slujnicele, se învățea prin gospodărie neobosită, verifica grajdurile și stăulele, bătea la cap argații și sclavii, iar în pauze își găsea vreme să-mi tragă o urecheală pentru pozne reale sau imaginare.

Când socotise că e vremea, încercase să mă învețe să scriu și să citesc, dar îndărătnicia mea în acest domeniu avusese darul s-o exaspereze nespus.

Avea un iatac plin de suluri de papirus. „Biblioteca” îi ziceau încăperii și rafturile pline de suluri erau comorile ei. Din păcate, cum spunea, n-avea destulă vreme să petreacă cât și-ar fi dorit printre scrierile acelea sau chiar să scrie.

Totuși, uneori, mai ales noaptea, știu că se retrăgea acolo și la lumina unui opaiț mângălea ceva. Am surprins-o de câteva ori,

strecurându-mă cu băgare de seamă pe logia în care dădea iatacul. Dacă peste zi mi se părea o femeie rece, cu un chip frumos, dar incapabil să suradă vreodată, acolo, la lumina opaițului, cum ședea la masă aplecată peste suluri, citind sau scriind, figura ei se metamorfoza, se împlânzea.

Apoi, într-o zi, i-a spus tatei:

– Copilul ăsta o să ajungă un sălbatic. Ce spun eu, deja e un sălbatic. Toată ziua umblă cu Rufinus sau, dacă Rufinus nu-i în preajmă, e coadă după Papius. Ba se duce la pescuit, ba rupe cu sabia puietii de măslin, ba se duce cu caprele prin munți cât e ziua de lungă, ori se inhăitează cu vreun sclav și face tot felul de pocinoage. Tu ești mai mereu la Caieta, sau la Roma. Pleci dimineața și te doare în cot, pe când eu trebuie să alerg toată ziua și să țin casa în picioare. Trebuie făcut ceva. Trebuie!

Tata asculta fără să spună nimic. Părea cumva că se teme de gura mamei, care îi cam reproșa că din pricina lui eșuase într-o fermă, la țară. Ceea ce putea fi destul de adevărat.

Așa că, în ziua aceea, pe când cei doi stăteau de vorbă în *atrium*, mi s-a hotărât destinul. În cele din urmă, sătul de cicălelile ei, tata a decis să mă trimită la Roma, vărului său, senatorul.

– Are nevoie de disciplină, are nevoie de educație. Altfel nu va fi în stare să aibă grijă nici măcar de-un măslin, dar de întreaga fermă, l-a încurajat mama.

Zarurile fuseseră aruncate în privința asta. Am decis îndată că trebuie să fug. Și chiar am fugit. În noaptea care a urmat, am șterpelit sabia lui Rufinus, am vârat la repezeală într-o desagă un codru de pâine și-o bucată de brânză, câteva cepe, și-am scos din grajd calul tatei.

Nici vorbă, animalul cumsecade mă cunoștea, căci îl mai călărisem, așa că n-a fost deloc greu să pornesc la drum. Când am considerat că-s destul de departe ca să nu fiu auzit, am mânăat calul în galop pe drumul care ocolea Caieta. Aveam de gând să

mă îndrept spre sud, să ajung la Neapolis și acolo să mă îmbarc pe vreun vas, ca băiat bun la toate. Aveam zece ani, dar eram voinic și obișnuit cu marea. Un plan nu prea complicat, după cum se vede. Știam încă de pe atunci că strategiile simple au cele mai bune șanse de succes.

Numai că, pe când traversam un braț de pădure ca să ies în șosea, între mine și țelul meu s-a interpus o creangă viguroasă. Am văzut stele verzi și-am picat din șa după care, peste noaptea din jur a coborât o alta, mai neagră, mai adâncă.

M-am trezit în brațele lui Rufinus.

– Tu cuminte, Gladius. Belea era, afurisitul.

Și uite că, până la urmă, după o săptămână, am fost trimis pachet la Roma acompaniat de germanul care primise strașnică poruncă să mă lege în lanțuri dacă ar fi fost nevoie.

Tatăl meu trimisese o scrisoare senatorului, care îi răspunsese amabil că abia aștepta să-și cunoască nepotul și să-i ofere găzduire o vreme. Plus „o educație”. Cuvântul ăsta avea darul să mă înfricoșeze...

– Nu plânge, Gladius. Vin scap la tine, mi-a promis Rufinus, pe când mă preda viu și nevătămat slugilor.

Imediat am fost luat în primire de un personaj sinistru, un om înalt, uscățiv, cu părul ca neaua și privire vulturească. Purta o togă albă, cu meșteșug drapată peste trup și ținea în mâna dreaptă un toiag noduros.

– Eu sunt Aemilius Alba, preceptorul tău. Mi te vei adresa cu „stăpâne” când suntem singuri și cu „domnule” în public. Acum, urmează-mă. Te voi conduce în odaia ta, unde ai să te despoi de zdrențele acestea și vei face baie. Apoi, te vei înveșmânta corespunzător ca să poți fi prezentat verilor tăi și stăpânilor casei.

Așa a început prietenia dintre mine și venerabilul preceptor...

(Nota Aemilius Alba – Degeaba am rupt pe spinarea ta nuiiele câte nu găsești într-un codru. Diegeza n-a fost niciodată ceva pe înțelesul tău. Sper că în cele ce urmează treci la poveste și nu te mai pierzi în detalii de acum inutile.)

LBRIS

We know
books

Capitolul I

În care Gladius admiră măreția Amfiteatrului și deplânge micimea omului. Accident sau crimă? La taverna tracului Serdic se spun vrute și nevrute. Un chirurg și un pictor se laudă cu talentele lor.

Așa-i, înțeleptule Aemilius, diegeza nu-i de mine. Dar îmi place să-mi amintesc de vremea când eram doar un puștan. Se spune că asta-i semnul bătrâneții. Așa că mă întreb: tu nu-ți visezi adesea copilăria? Venerabila ta vârstă ar trebui să te îndemne la asta.

(Nota Aemilius Alba – Dacă prin asta vrei să spui că am dat în mintea copiilor, află că te înșeli. Ceea ce-mi spune că nici să construiești o glumă fină nu ești în stare. Lucru deloc de mirare, fie vorba.)

Cum am luat în serios spusele bunului Aemilius, am să mă rezum la poveste, așa cum a fost ea. Trebuie să știți că la vremea aceea eram un destoinic sergent în a II-a Cohortă Urbană din Roma. Cum am ajuns ofițer în cohortele urbane e altă poveste, pe care am să încerc s-o strecur în răstimpuri în această relatare. Măcar ca să-l tachinez din când în când pe dragul Aemilius Alba. Sau, cine știe, o voi așeza pe alte suluri, vom vedea. Oricum, sărmana mea mamă ar fi fost tare mândră de mine să mă vadă cum aștern cuvintele acestei istorii încâlcite.

Așadar, totul a început într-o dimineață care nu anunța nimic deosebit. Dar așa sunt toate diminețile: niciodată nu anunță ceva. Iar dacă totuși o fac, se dovedește de cele mai multe ori a fi prea târziu.

Soarele, abia cocoțat pe cer, potopea cu lumină Fundătura Lupoaiței, dându-i un soi de lustru, o strălucire blândă, ca de început de lume.

Locuiam la catul întâi al unei *insula*, o clădire cu trei niveluri, lucru cât de cât convenabil pentru piciorul meu beteag, fiindcă nu eram nevoit să urc prea multe trepte. Aveam la dispoziție doar o cameră, nici prea mare, nici prea mică. Cândva, la stradă fusese o prăvălioară de vinuri, ținută de un grec. De la nepoții acestuia cumpărasem locuința, după ce fusesem demobilizat temporar din Legiunea a X-a Fretensis. Și dacă tot am pomenit de a zecea, deduceți ușor că am stat ani buni în Siria.

Pentru cine nu știe, Fundătura Lupoaiței se află în Regiunea a XIV-a, adică în Trans Tiberim. Ceea ce însemna că în fiecare dimineață, în drum spre stație, trebuia să trec Tibrul pe vechiul Pons Sublicius. Apoi, printre Aventin și Circul cel Mare, imediat după Apeductul lui Claudiu, ajungeam la stație. Un drum de două mile pe care-l făceam ușor, mai ales vara.

Am plecat, ca de obicei, imediat după răsărit. Primul lucru care mi-a sărit în ochi, deschizând poarta prăpădită, a fost desenul mâzgălit în grabă pe poarta casei din față, o mâzgălitură care revenea săptămânal și pe care proprietarul clădirii o ștergea de fiecare dată, resemnat.

„GLADIUS O SUGE”

Textul era însoțit de un desen care, deși nu putea aspira la rangul de capodoperă, se dovedea suficient de sugestiv. Am rânjit cu un soi de satisfacție. Uite, îmi ziceam, încă mai glumește cineva și cu mine în haznaua asta.

Și mi-am văzut de drum. Doar că în acea dimineață, în loc să țin drumul drept spre stație, am făcut un ocol spre Amfiteatru. Lumea vorbea că în curând acolo vor fi găzduite spectacole nemaivăzute, cu montări îndrăznețe, în care gladiatorii și fiarele sălbătice urmau să ofere publicului emoții de-un rafinament greu de imaginat. Ba chiar se spunea că Amfiteatrul va putea oferi și lupte navale, ceea ce, totuși, părea cam tras de păr.

Foarte frumos din partea lui Vespasian, împăratul al cărui chip durduliu mă privea binevoitor de pe monedele care-mi treceau prin mână. Lingușitorii nu-i ziceau însă „durduliu”, ci „viril”. Foarte frumos că mai dăruia poporului și altceva în afara locurilor unde să-și facă nevoile, pe bani, sub deviza „*Pecunia non olet*”. La drept vorbind, remarcasem și eu, de mult, că paralele nu put.

Oricum ar fi fost, îmi plăcea, după cum îmi place și acum, să casc ochii la colosalul Amfiteatru și, inevitabil, să reflectez un pic la măreția Imperiului. Nici când omenirea nu cunoscuse o așa splendoare din care, iată, simțeam că fac parte. Adevărat că eram o biată furnică în acest mușuroi enorm, care se întindea nemăsurat către marginile lumii. Dar, alături de alte miriade de mici găngăanii, aveam sentimentul că ajut la ridicarea unei lumi din ce în ce mai bune. Și mai știam că efortul meu, așa mărunț cum era el, avea însemnătatea lui.

Omul singur e sortit pieirii. Un om singur poate va fi dovedit în cele din urmă de stihiiile naturii, de furia animalelor din codri. Dar noi eram mulți și numărul nostru ne dădea puterea de a face orice. Eram numeroși, eram îndârjiți, eram iscușiți. Un popor de ingineri și soldați care, în cele din urmă, se va putea măsura de la egal cu zeii.

De mai bine de opt secole, Roma crescuse neîncetat, fără să se lase doborâtă de încercări. Alte popoare se stinseseră deja sau erau pe cale să dispară, contopite în maiestuoasa și generoasa noastră familie. Egiptul, cu toată splendoarea sa, pălea pe lângă strălucirea de acum a Cetății.

Și când te gândești că totul pornise de la o ceată de ciobani zurbagii care, adăpostiți într-un sat fortificat, pe un deal, începuseră să facă legea prin ținuturile învecinate. Nimic grandios în acele începuturi, vezi bine. Dacă vecinii și-ar fi pus mîntea cu ei, Roma n-ar mai fi existat, sau ar fi rămas un sat oarecare, populat de păstori și țărani primitivi, pe jumătate sălbatici. A fost să

fie altminteri. Sabini, samniți, etrusci, lucani se alipiseră trupului Romei în schimbul păcii, al bunăstării și al libertății.

Cam astea erau gândurile mele în vreme ce mă apropiam de Amfiteatru, admirându-i ingenioasa alcătuire din piatră, marmură și lemn.

Desigur, încă era împresurat cu sumedenie de schele din scânduri, pe care pietrari, sculptori și arhitecți pricepuți dădeau ultimul lustru magnificului edificiu menit să ofere poporului fericire și bucurie. Dar la ceasul acela matinal, când îmi făcusem drum prin partea locului, acestea erau încă pustii.

Chiar sub una dintre platformele de lemn, cățărați pe un morman de moloz destul de înalt, trei *vigili* din rondul de noapte discutau pe șoptite, nevrând pesemne să tulbure ultimele clipe de somn alte Cetății încă adormite.

M-am apropiat încet, căutând să-mi ascund cât mai bine bețeșugul.

(Nota Marcus Caeso Tullius – șchiopătam ușor din pricina unei răni mai vechi, la genunchiul stâng, cu care mă alesesem în Palestina. Altminteri, din pricina defectului căpătat de pe urma ei, am fost nevoit să părăsesc Legiunea, ca să mă angajez ca ofițer de instrucție și de cercetare în Cohorta a II-a Urbană.)

– Care-i treaba? i-am întrebat, pentru că de jos nu vedeam pricina sfadei lor.

– Da' tu cine pielea mea ești? vru să știe, candid, cel care probabil era comandantul patrulei.

O întrebare firească, fiindcă eram îmbrăcat în civil.

– Marcus Caeso Tullius, centurion în Cohorta a II-a. Îmi zice și Gladius.

Numai unul merită porecla asta, mi-am spus remarcând cum expresiile lor ostile se transformau încet într-un fel de respect ambiguu. Ori, mai degrabă, un amestec de respect slab și silă.

– Nimic demn de atenția ta, răspunse comandantul patrulei. Un amărăștean de salahor a căzut de pe schelă și-a murit. Ghinion.

– Pot să arunc o privire alături de voi?

Firește, *vigilii* se uitau cu răcă la cei din cohortele urbane și pe undeva era ușor de înțeles de ce. Ei patrolau nopțile, se împiedicau de toate curvele și găinarii care umblau pe ulițele dosnice, potoleau bețivanii puși pe scandal, se cufundau până la gât în mizeria Cetății. Mai trânteau o amendă pentru un felinar nesupravegheat, împărțeau ghionturi dacă era cazul sau încasau la rândul lor, când dădeau peste vreo ceată de cetățeni scoși din sărite de una, de alta, de-ale vieții nemiloase. Plus că, dacă se isca undeva un incendiu, aveau de pătimit din greu, mai ales prin cartierele înghesuite de la periferii.

Da, ne invidiau, dar cum spuneam, unul era Gladius. Firește, la fel de bine se putea să nu fi auzit vreodată de mine și să nu fiu pentru ei decât un afurisit de centurion care se bagă în seamă fără să fie nevoie, fără să-l întrebe nimeni ceva. Cel mai probabil așa și stăteau lucrurile.

– Vino sus, îmi zise însă șeful patrulei.

Aș fi putut să-mi văd de drum și asta m-ar fi scutit de o mulțime de neplăceri.

(Nota Aemilius Alba – iar pe mine m-ar fi scutit să-mi pierd vremea cu povestea ta dezlănătă.)

Dar dacă apucasem să spun cine sunt, parcă n-ar fi dat bine să-mi pun coada pe spinare. Totuși, îmi erau camarazi, chiar dacă făceau parte din corpul *vigililor*. Poate le-aș fi putut da o mână de ajutor pentru întocmirea raportului, lucru la care mă pricepeam de minune.

Incind, ferindu-mă pe cât se putea de zonele instabile ale molozului, care amenințau să se disloce fără veste, am ajuns alături de cei trei și-am văzut obiectul analizei lor. Cadavrul.

Avea chipul complet desfigurat, redus la un terci de carne în sângerată. Dar judecând după aspectul pielii, al părului și al mâinilor, părea să fi fost o persoană tânără. Poate la optsprezece ani, nu mai mult de douăzeci.

– Cum îți zice, soldat? l-am întrebat pe șeful lor.

– Simo Probius, *optar* la secția a III-a. Țștia sunt Albanus Cinna și Cocus Niger.

„Ciudate nume”, mi-am zis. Dar în Roma poți vedea și afla lucruri și mai curioase, așa că am continuat să privesc mai atent trupul.

M-am lăsat pe vine, ca să-i palpez jugulara. Era rece, evident că nu se mai simțea nici urmă de puls. Putea să fi căzut oricând peste noapte. Pietrarii mai obișnuiau să lucreze noaptea, la lumina opaițelor cu oglindă de bronz, din cele folosite de minerii din Liguria. Lucrau după căderea întunericului, la șlefuit, nu la cioplit, căci ar fi făcut prea multă gălăgie, ceea ce i-ar fi scos din răbdări pe cetățenii care locuiau în zonă.

Totuși, ceva nu se lega. E drept că purta tunica de salahor, dintr-o țesătură aspră, maronie, încinsă cu șnur peste talie. La încheieturile mâinilor erau legate fășii de pânză, cum folosesc lucrătorii ca să-și ștergă nădușeala de pe chip fără să se murdărească de praf. În picioare, sandale din piele de porc, parcă un pic prea mari.

Toate astea te duceau imediat cu gândul la un muncitor obișnuit. În schimb, tunsoarea personajului nu se potrivea defel în tablou. Nici mâinile fine, clar neobișnuite cu munca brută. Iar picioarele din încălțări erau curate, nu pline de praf cum ar fi fost de așteptat.

– Și spui că a căzut de pe schele? l-am întrebat pe Simo Probius.

– Nu-i limpede? rânji el. Uită-te la moaca lui.

– Cine l-a descoperit? Că de jos nu se vede mare lucru, nu prea aveți cum să-l observați.

– Albanus, spune-i, ăăă... domnului ofțer cum a fost.

Aș fi putut să jur că picurase un strop de zeflema în vorbe, dar la ora aia chiar mă durea undeva de resentimentele soldățești.

– Când am trecut pe lângă șantier, pe lângă mormanul de moloz, am văzut mișcare sus, povesti trăgănat Albanus.

Nici ăsta nu părea prea impresionat de mine.

– Ce mișcare?

– Nu știu, că abia se crăpa de ziuă. O mișcare...

– Și?

– Și m-am cățarat în vârș. Așa am dat peste el.

– Acum câtă vreme?

– Poate jumătate de ceas înainte să apari? Poate mai mult un pic...

– Și? Era cald?

Mă privi de parcă n-ar fi înțeles întrebarea.

– Cum adică dacă era cald? Vremea?

M-am încruntat doar cât să-l fac să șovăie.

– Nu. Leșul.

– Albanus e din Palestina, interveni Simo Probius. La ei nu se cade să atingi morții.

– Din Palestina... l-am îngănat. Și Niger? Din Africa?

– Nu, grai Niger, eu unul sunt din Roma. Străbunicului din partea tatei îi zicea Niger, că a luptat în Africa. Mi-a povestit că odată...

– Așadar, n-a avut nimeni curiozitatea să-l atingă, să-mi spună dacă era cald sau nu când l-ați găsit?

– Nu, nu ne-am gândit, se scuză Simo Probius. Nu știu însă ce însemnătate ar putea avea, de vreme ce era mort de-a binelea...

– A mai văzut cineva mișcarea aia? Doar tu, Albanus?